

Uddrag af Christian Christensens erindringsbog: En rabarberdreng vokser op (1960)

Christian flyttede som 5-årig til København fra Lolland omkring år 1887 sammen med sin familie. I uddraget husker han tilbage på, hvordan det var, da hans skulle finde arbejde i København efter flytningen.

I sin søgen efter andet arbejde, stillede far hver morgen klokken seks på »Hans og Jørgen Larsens plads« i Griffenfeldsgade. Dette firma drev ikke alene stenhuggeri, men havde flere hold *brølæggere* ude i byen, hvor der også var brug for arbejdsmænd til at lægge sten frem (...). Fra stenpladsen om morgenen gik turen så ud til de forskellige brølæggerhold for at søge arbejde. Men der var aldrig "brug for en arbejdsmand, som ingen kendte, og som tilmed var *uorganiseret*.

Denne vandring efter arbejde varede cirka halvandet år, kun afbrudt af en enkelt dags job en gang imellem. Der var ingen understøttelse. Derimod var der en bestemmelse i fattigloven, der sagde, at de tilflyttere, der ikke kunne klare sig, skulle sendes hjem på hjemstedskommunen, regning. Denne bestemmelse spøgede stadig i fars hjerne. Det erfarede vi dog først, når han kom fuld hjem.

I begyndelsen kom han altid ædru hjem. Men efterhånden som han lærte de forskellige brølæggerhold at kende - og de ham - skete der en ændring. Et stykke mad blev der aldrig budt på, men snapsen var der, og der var altid »en lille en« til den arbejdsløse kammerat. Og far opdagede snart, at det var farligt at sige nej tak til snapsen. »*Gu' ve' va' sådan en lus bilder sig ind og sige nej tak, når man byder ham en snaps.*« Ville far gøre sig håb om arbejde, måtte han sige ja tak og drikke med. Men når i dagens løb de forskellige arbejdshold var besøgt, var der kommet for mange snapse ned i den tomme mave, og far var ofte kendeligt beruset, når han om aftenen kom hjem. På disse aftener var far en forfærdelig karl. Han skulle, så bandede han, vise de slyngler, at de aldrig skulle få held til at sende ham og hans kone og børn hjem på kommunen. Jo svagere han blev og jo mere moden til denne offentlige indgriben, desto stærkere blev han under indflydelse af *brændevinen*.

Brølæggere: arbejdere, der laver veje ved at lægge sten (brosten).

Uorganiseret: en, der ikke er medlem af fagforeningen

Brændevinen: snaps, alkohol

ARBEJDERMUSEET